

РЕШЕНИЕ

№ 617

гр. Пловдив, 29.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, Х СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Пламен П. Чакалов

Членове: Бранимир В. Василев
Величка З. Запрянова

при участието на секретаря Бояна Ал. Дамбулева
като разгледа докладваното от Величка З. Запрянова Въззивно гражданско дело № 20215300502487 по описа за 2021 година

Производство по реда на чл. 258 и следващите от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Илинден, ул. Кукуш № 1, чрез юрисконсулт Я. З., против Решение № 262107/28.07.2021 г., постановено по г. д. № 11771/2019 г. по описа на РС Пловдив, с което жалбоподателят е осъден да заплати на А. И. Г., ЕГН *****, с адрес: ***, сумата от 4694,00 лева (четири хиляди шестстотин деветдесет и четири лева) – представляваща левовата равностойност на сумата от 2400 евро, месечен наем за периода 13.09.2018 г. – 13.05.2019 г., формиран както следва: 8 месеца по 300 евро без ДДС, дължим от „А1 България“ ЕАД на Б.В.К., като ЕТ „М. – Б.К.“, ЕИК *** по договор за наем от 01.06.2008 г., което вземане е възложено на А. И. Г., вместо плащане с Постановление с изх. № 96792/04.11.2019 г. на ЧСИ Константин Павлов, рег. № 824, с район на действие Окръжен съд – Пловдив, издадено по изп. д. № 20178240408633, с взыскател А. И. Г. и длъжник Б.В.К., като ЕТ „М. – Б.К.“, ведно със законната лихва, считано от датата на постъпване на исковата молба в съда – 16.07.2019 г. до окончателното погасяване, както и 365,66 лева, разноски за първоинстанционното производство.

В жалбата се излагат съображения за неправилност и необоснованост на първоинстанционното решение. Оплакванията са за неправилност на извода на първоинстанционния съд, че падежът на процесното вземане за наем, възложено вместо плащане, е настъпил и вземането е станало изискуемо.

Поддържа се, че при възлагане на вземането вместо плащане не се променя неговата изискуемост и настъпване на падежа му, като се твърди, че между страните по договора за наем е изрично уговорено, че плащането на наема е обвързано от условието за издаване на фактура и доколкото то не е сбъднато, падежът на задължението за наем не е настъпил. Моли се за отмяна на атакуваното решение и вместо това отхвърляне на предявения иск. Претендират се разноси.

В срок е постъпил отговор от въззиваемата страна А. И. Г., чрез адвокат И.О., с който въззивната жалба се оспорва като неоснователна. Излагат се подробни съображения в подкрепа на атакуваното решение и се моли то да бъде потвърдено. Претендират се разноси.

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна, против подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане.

Окръжен съд Пловдив, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с осъдителен иск с правна квалификация чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, във вр. с чл. 510 от ГПК, предявен от А. И. Г. за осъждане на „А1 България“ ЕАД да му заплати сумата от 4694,00 лева /четири хиляди шестстотин деветдесет и четири лева/ – представляваща левовата равностойност на сумата от 2400 евро, месечен наем за периода 13.09.2018 г. – 13.05.2019 г., формиран както следва: 8 месеца по 300 евро без ДДС, дължим от „А1 България“ ЕАД на Б.В.К., като ЕТ „М. – Б. К.“, ЕИК ***по договор за наем от 01.06.2008 г., което вземане е възложено на А. И. Г., ЕГН ***** вместо плащане с Постановление с изх. № 96792/04.11.2019 г. на ЧСИ Константин Павлов, рег. № 824, с район на действие Окръжен съд – Пловдив, издадено по изп. д. № 20178240408633, с взыскател А. И. Г., ЕГН ***** и длъжник Б.В.К., като ЕТ „М. – Б.К.“, ЕИК ***, ведно със законната лихва, считано от датата на постъпване на исковата молба в съда – 16.07.2019 г. до окончателното погасяване.

В исковата молба и уточнения към нея от 20.08.2019 г. и 05.11.2019 г. се твърди, че ищецът е кредитор на ответното дружество след даване вместо плащане, съгласно постановление изх. № 96792/04.11.2019 г. на запорираното по изпълнително дело № 20178240408633 по описа на ЧСИ Константин Павлов вземане на неговия длъжник Б.К. в качеството му на ЕТ „М.– Б.К.“ към „А1 България“ ЕАД в размер на 4 694,00 лева неизплатена наемна цена по договор за наем за 8 месеца по 300 евро без ДДС за периода от 13.09.2018 г. до 13.05.2019 г. в общ размер на 2400 евро. До възлагане на вземането вместо плащане се достигнало, тъй като въпреки наложения запор на вземанията на длъжника по изпълнителното дело по договора за наем, наемателят по него „А1 България“ ЕАД, като трето задължено лице по запора, макар да признавал съществуването на вземането, върху което е наложен запора, не изпълнявал същия по аргумент, че след 13.09.2018 г. наемодателят не е издавал фактури за вземанията, което било условие по договора за извършване на плащане.

В подадения по реда на чл. 131 от ГПК отговор „А1 България“ ЕАД оспорва предявения иск по основание и размер. Не оспорва, че има сключен

договор за наем от 01.08.2008г. с наемодател ЕТ „М.-Б.К.“, с месечен наем в размер на 300 евро. Твърди, че наемната цена се заплаща на календарно тримесечие, като срокът е 5 работни дни от датата на получаване на фактура, но не по-рано от 1-во число на съответното календарно тримесечие. Посочва, че след получаване на заповното съобщение и вдигане на предходен запов върху същото вземане, наемодателят не е издавал фактури за вземанията си. Сочи, че издаването на фактура от страна на наемодателя е отлагателно условие за настъпване на падежа на задължението и поради това не е настъпила изискуемостта на заповираните по договора вземания.

За да постанови обжалваното сега решение, районен съд е приел, че на 20.11.2017 г., в хода на изп.д.№ 8633/2017г. по описа на ЧСИ Константин Павлов, образувано за принудително събиране на вземанията на ищеца като взыскател, е наложен запов върху вземанията на неговия длъжник, като наемодател от третото задължено лице „А1 България“ ЕАД, като наемател, произтичащи от сключен Договор за наем от 01.06.2008 г., за наемна цена в размер на левовата равностойност на 300,00 евро, без включен ДДС, като с Постановление изх.№ 96792/04.11.2019 г. вземането по него в размер от 4694,00 лева без ДДС, представляващи левовата равностойност на сумата от 2400,00 евро, дължим месечен наем за 8 месеца, за периода 13.09.2018 г. – 13.05.2019 г., е възложено на взыскателя вместо плащане. Приел е, че така възложеното вместо плащане вземане съществува и че доколкото падежът на задължението за наем е 10-то число на съответното календарно тримесечие, съгласно чл. 9 от договора за наем от 01.06.2008 г., вземането е изискуемо, предвид което исковата претенция е уважена изцяло, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на исковата молба до окончателното погасяване.

При извършена служебна проверка по чл. 269 от ГПК, в рамките на дадените му правомощия, съдът намира така обжалваното решение за валидно и допустимо. Не са налице нарушения на императивни материалноправни норми, които въззивният съд е длъжен да отстрани без да има изрично направено оплакване в тази насока, съгласно задължителните указания, дадени с ТР № 1/2013 на ОСГТК на ВКС, поради което и по отношение неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл. 269, ал. 1, изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Съгласно разпоредбата на чл. 510, изр. 1 ГПК заповираното вземане се предоставя на взыскателя за събиране или по негово искане му се дава вместо плащане. Последователно е разбирането в съдебната практика, че възлагането на вземането вместо плащане има гражданските последици на цесия срещу плащане по смисъла на чл. 65, ал. 3 ЗЗД, но принудителна такава, като поражда присъщите ѝ правни последици - превръща взыскателя в титуляр на самото вземане и той може да се разпорежда с него в качеството си на негов носител.

За уважаване на така предявения осъдителен иск следователно е необходимо да се установи, че ищецът е кредитор на Б.В.К. като едноличен търговец с фирма ЕТ „М.-Б.К.“, като процесното вземане в посочения размер

му е възложено вместо плащане като вискател по изп.д.№ 8633/2017 г., като към датата на налагане на запора, вземането е съществувало, установено е по основание и размер и е изискуемо.

В тази връзка няма спор, а и от представените писмени доказателства се установява, че ищецът е вискател по изп.д.№ 8633/2017 г. по описа на ЧСИ Константин Павлов, с длъжник Б.В.К. като едноличен търговец с фирма ЕТ „М.-Б.К.“. От запорно съобщение на л. 136 и разписка за връчването му на л. 138 от делото на РС, се установява, че запор върху вземанията на длъжника от „А1 България“ ЕАД (тогава „Мобилтел“ ЕАД) до определения към момента на запорното съобщение размер на дълга от 19818,91 лв., е наложен на 20.11.2017 г. Третото лице е признало за основателно вземането. Няма спор, че същото произтича от сключен между „А1 България“ ЕАД като наемател и длъжникът като наемодател, договор за наем от 01.06.2008 г. при месечна наемна цена в размер на левовата равностойност на 300 евро по курса на БНБ в деня на плащането, без ДДС.

С Постановление изх.№ 96792/04.11.2019 г. на ЧСИ Константин Павлов по изп.д.№ 8633/2017 г. на вискателя по него А. И. Г., е възложено запорирано вземане, произтичащо от сключен договор за наем между длъжника Б.В.К., като ЕТ „М. – Б.К.“ и третото лице „А1 България“ ЕАД, в размер на 4694,00 лева без ДДС, представляващи левовата равностойност на 2400,00 евро без ДДС, които са 8-месечни наемни вноски по 300,00 евро без ДДС, за периода 13.09.2018 г. – 13.05.2019 г.

От заключението на допуснатата по делото съдебносчетоводна експертиза, което настоящата инстанция кредитира като обективно, компетентно изготвено и пълно, е установено, че към изготвяне на експертизата – 23.04.2021 г. по изп. д. № 8633/2017 г. на ЧСИ Константин Павлов, не са извършвани плащания, по наложения запор от „А1 България“ ЕАД, като общите постъпления са в размер на 1 379,29 лева, от които на вискателя са разпределени 560,94 лева.

Следователно въззиваемият е кредитор с неудовлетворено вземане, в чиято полза е наложен запор върху вземанията на длъжника от жалбоподателя като считано от датата на запора - 20.11.2017 г., съгласно чл. 507, ал. 3 от ГПК последният има качеството на пазач на дължимите суми за наем. Вземането, върху което е наложен запор, се основава на валидно възникнало правоотношение по договор за наем от 01.06.2008 г., със срок на действие до 01.06.2028 г., съгласно чл. 29, във вр. с чл. 27 от него. В постановлението от 04.11.2019 г. за възлагане вместо плащане вземането е индивидуализирано по основание и размер, касае период след датата на налагане на запора, включен в срока на действие по посочения договор за наем. Размерът на задължението по изпълнителното дело към датата на възлагането вместо плащане е по – голям от този на процесното вземане. Ето защо принудителната цесия по чл. 510 от ГПК е породила своето действие и въззиваемият е станал титуляр на процесното длъжниково вземане.

С жалбата не се оспорва така установената от първостепенния съд фактическа страна на спора, както и изводът, че въззиваемият е станал

титуляр на процесното длъжниково вземане. Основният спорен момент, поставен за разрешаване пред настоящата инстанция е дали така възложеното по реда на чл. 510, ал. 1 от ГПК вместо плащане вземане, е изискуемо. В тази връзка жалбоподателят се позовава на чл. 6, ал. 2 от договора за наем, която обвързва падежа на задължението за плащане на наем с издаване на фактура от наемодателя.

При възлагането вместо плащане вискателят (цесионер) придобива правата такива, каквито ги е притежавал длъжникът (цедент). С цесията се прехвърлят права, а не задължения. В случая е прехвърлено правото да се получи наем, без дължимия се върху него ДДС. Върху вискателя (цесионер) не преминава задължение да начислява, събира и внася дължим ДДС върху възложения вместо плащане наем. От своя страна изискването за издаване на фактура по чл. 6, ал. 2 от договора е свързано с особено качество на длъжника (цедент) като едноличен търговец и то не може да бъде вменено в тежест на вискателя (цесионер). Същото е свързано с породените от наемното правоотношение задължения за спазване на данъчното законодателство, включително с възможността върху наема да бъде дължим, начислен и внесен ДДС. Поради това изискването за издаване на фактура по чл. 6, ал. 2 е неприложимо в отношенията между страните по настоящия спор и изискуемостта на вземането за наем не може да бъде поставена в зависимост от издаване на фактура за същото.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че като не се зачита условието за издаване на фактура, се допуска едностранно изменение на договора в противоречие на свободата на договаряне. Наложена по реда на чл. 510 от ГПК принудителна цесия на вземанията по процесния договор за наем не внася промяна в основното съдържание на наемното правоотношение, а изискването за издаване на фактура по чл. 6, ал. 2 не е част от него.

При това положение изискуемостта на вземането следва да бъде определена с оглед основното съдържание на наемното правоотношение. Съгласно чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от договора наемната цена е дължима на календарно тримесечие, авансово, като съгласно чл. 9 крайният срок за представяне на фактура от наемодателя е до 10-то число на първия месец от календарното тримесечие. След изтичане на този период и доколкото няма спор, че наетата вещь е ползвана в процесния период 13.09.2018 г. – 13.05.2019 г., вземането за наем за съответния календарен тримесечен период, следва да се приеме за изискуемо, без върху него да се начислява ДДС.

Размерът на претендирата сума е без включен ДДС, съвпада с този на възложената вместо плащане, който пък е съответен на включените в периода 13.09.2018 г. – 13.05.2019 г. дължими по договора за наем осем месечни вноски всяка по 300 евро, общо 2 400 евро, с легова равностойност спрямо фиксинга на БНБ от 1,95583 лева за 1 евро или сумата от 4694,00 лева. Ето защо исковата претенция следва да бъде уважена изцяло.

На свой ред, с оглед извода за основателност на претенцията от 4694,00 лева, следва да бъде уважено и искането за присъждане на акцесорното вземане за заплащане на законната лихва върху тази сума, считано от датата

на предявяване на исковата молба - 16.07.2019 г. до окончателното ѝ плащане.

Предвид пълното съвпадане на крайните изводи на въззивната инстанция с тези на първостепенния съд, въззивната жалба се явява неоснователна, а обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно.

С оглед крайния изход от спора на въззиваемия се дължат разноси на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК. Доказателства за извършени такива пред въззивната инстанция обаче не са представени, поради което и не следва да се присъждат.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 26 2107/28.07.2021 г., постановено по г. д. № 11771/2019 г. по описа на Районен съд Пловдив, XIV-ти гр. състав.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____